

Prasa współczesna [wykł. 1]

Plan wykładu

1. Elementy typologii

2. Tło i efekty transformacji prasy po 1989 r.

- Przemiany ilościowe
- Przemiany jakościowe

3. Gazety ogólnopolskie po 1989 r.

Elementy teorii

Cechy prasy:

1. Nieograniczona ciągłość (nie jest przewidziane zakończenie)
2. Periodyczność (zwykle określona częstotliwość);
3. Wspólny tytuł;
4. Publiczne rozpowszechnianie;
5. Różnorodność treści (w ramach wydania i z numeru na numer)
6. Względnie stała szata graficzna.

Podziały prasy

□ Według częstotliwości

- Dzienniki (2-7), tyg., dwutyg. ... roczniki, niereg.

□ Według zasięgu

- Ogólnopolskie > regionalne > lokalne [sublokalne]

□ Według formuły (funkcji)

1. Gazety;
2. Czasopisma:
 - Opinii (np. społeczno-polityczne, społ.-kult.);
 - Magazyny (wg tematyki i kręgów odbiorców);
 - Specjalistyczne (fachowe, naukowe);

Gazeta

- Gazeta – czyli pismo którego celem jest rozpowszechnianie **aktualnych informacji**, interesujących możliwie **najszerzy** krąg publiczności.
- Często do gazet zalicza się wybrane dzienniki profilowane (zwykle sportowe i ekonomiczne).

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kosiński

Czasopisma opinii

- Pismo, którego celem jest **komentowanie** informacji uprzednio rozpowszechnionej.
- Prasa opinii najczęściej występuje jako pisma społeczno-polityczne, społeczno-kulturalne lub kulturalno-literackie.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kosiński

Magazyny

- Niejednorodna grupa pism, których celem jest **periodyczne dostarczanie treści interesujących określone (zwykle szerokie) kręgi czytelników**.
- Magazyny zwykle unikają tematyki trudnej, operują **łatwym językiem**, są często bogato ilustrowane.
- Magazyny można dalej dzielić:
 - wg kręgów czytelniczych (np. kobiece, dziecięce);
 - wg tematyki (kulinarne, podróżnicze, muzyczne).

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kosiński

Prasa specjalistyczna

- Dzieli się na trzy zasadnicze grupy:
 - Pisma fachowe – służące **popularyzacji i wdrażaniu osiągnięć naukowych w praktyce**;
 - Pisma naukowe – służące **utrwalaniu i upowszechnianiu oryginalnych wyników badań naukowych**.
 - Inne (np. urzędowe)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kosiński

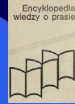
Lektura uzup.:

- S. Dziaki: Typologia prasy. W: Dziennikarstwo i jego konteksty, Kraków 1991, s. 25-38.

Definicje pojęć wg:

- Słownik terminologii medialnej. Kraków 2006;
- Encyklopedia wiedzy i prasie. Kraków 1976.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Plan wykładu

1. Elementy typologii

2. Tło i efekty transformacji prasy po 1989 r.

- Przemiany ilościowe
- Przemiany jakościowe

3. Gazety ogólnopolskie po 1989 r.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Geneza prasy współczesnej

- Uwarunkowania transformacji prasy po 1989 r.
- Ogólne skutki zmian
- Zmiany ilościowe
- Zmiany jakościowe:
 - Ekonomiczne (dochody, reklama)
 - Warsztatowe (język, druk)
 - Czytelnictwo

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Transformacja prasy czyli proces

Do 1989

Prasa socjalistyczna

- narzędzie sprawowania władzy
- politycznie zaangażowana
- programowo aktywna (misyjna)

Po 1989

Prasa liberalna

- czwarta władza (pełni funkcje kontrolne)
- pluralistyczna
- programowo pasywna (komercyjna)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Uwarunkowania i problemy

Polityczne

- Reformy ustrojowe (1989/1990)
- Rozwiązanie PZPR (1990)

Spoleczne

- ...
- ...

Prawne

- Likwidacja cenzury (1989/1990)
- Nowelizacja prawa prasowego (1990)
- Likwidacja monopolu RSW (1990/1991)

Ekonomiczne

- Wolna gra rynkowa
- Napływ kapitału zagranicznego

Skutki zmian [1]

	Przed 1989	Po 1989
funkcja	prasa programowo polityczna „prasa w sensie leninowskim”	prasa unika politycznego samookreślenia
zawartość	prasa „misyjna” – kształtuje gusta	prasa komercyjna – ulega gustom
liczba tytułów i ich zróżnicowanie	mało Kraków – 357 (rocznie)	bardzo dużo Kraków – 1185 (rocznie) – 400%

Skutki zmian [2]

	Przed 1989	Po 1989
dysponent	PZPR i satelici	kapitał i reklamodawcy
kontrola	cenzura	autocenzura
własność	państwowa / spółdzielcza	prywatna
inicjatywy wyd.	s. koncesyjny	s. rejestracyjny

Zmiany ilościowe

Tytuły i nakłady 1988-2005

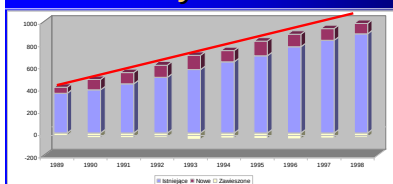
Tytuły

	1988	1995	2000	2005
Gazety	50	68	45	49
Czasopisma	2984	4380	5491	6672

Nakłady

	1988	1995	2000	2005
Gazety	7823	4933	3949	5405
Czasopisma	46821	78901	68383	81453

Kraków - dynamika 1989-2004

Razem:

Do 1989: 357

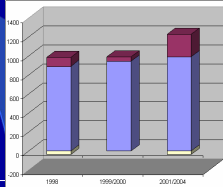
Nowe: 1305

Zawieszone: 477

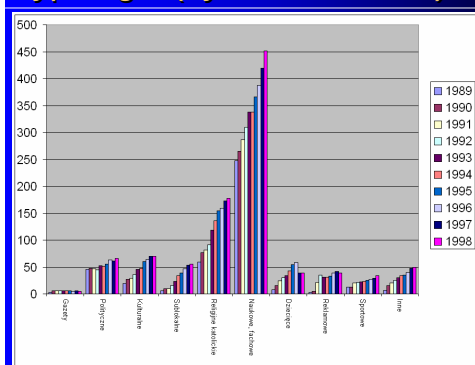
Ogółem: 1662

Istniejące: 1185

Okres intensywnych przemian ilościowych 1989-1995

Typologia (dynamika zmian)

Przemiany jakościowe

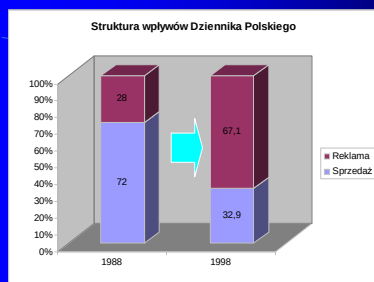
Przemiany jakościowe [1]

	Przed 1989	Po 1989
Struktura dochodów	80 % - sprzedaż 20 % - ogłoszenia	20 % - sprzedaż 80 % - reklama (a nawet 100%)
Zawartość reklamy	5-15 %	40-55 % (wzrost o 1100 %)
Objętość gazety	mała 4-12 stron	b. duża (+800 %) 36-72 stron

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Struktura dochodów

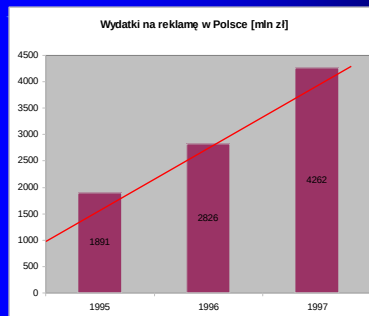

Problem gazet bezpłatnych (od 2000 r.)

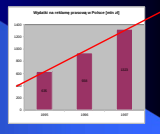
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Rynek reklamy w Polsce (lata 90.)

W tym na reklamę prasową
31-33%

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

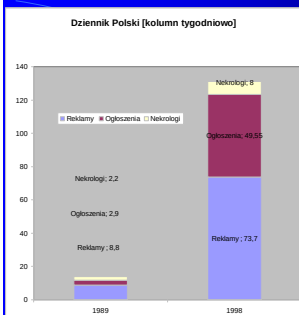
W. M. Kosiński

Powierzchnia reklamowa 1989-1998

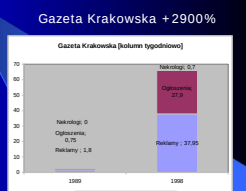
Dziennik Polski +840%

Kolumn tygodniowo

Skala 1:1

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

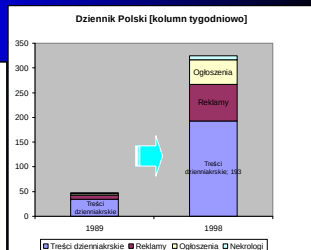
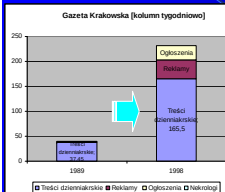

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Objętość gazet

Gazeta Krakowska
objętość: +580%

Dziennik Polski
objętość: +675%

Przemiany jakościowe [2]

	Przed 1989	Po 1989
Język	język literacki	język potoczny
Kolor	czarno-białe	pełny kolor
Sposób składu i druku	tradycyjny zecer - typografia	nowoczesny skład komputerowy - fotooffset

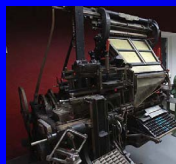
Język prasowy

- Zanik „nowomowy” (por. Głowiński)
- Od języka literackiego do języka potocznego
- Zanik informacji nieskomentowanej (->TV i internet)
- Wzrost liczby wypowiedzi publicystycznych
- Infotainment - nowy paradygmat newsa

Kolor w offsecie

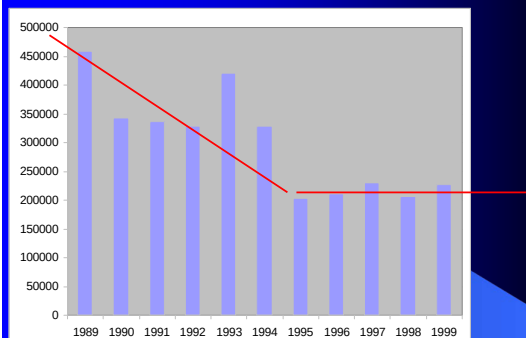
Skład i druk

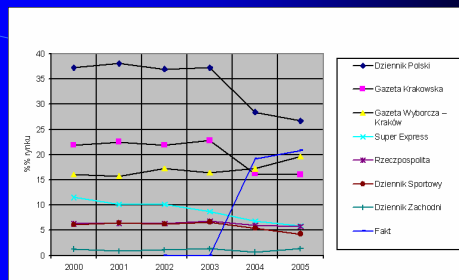
Skład w redakcji
likwidacja red.
nocnych
Teletransmisja

Nakłady prasy w Krakowie

Dynamika 2000-2005

Czytelnictwo gazet

1989

1 egz./1,5 mieszk.

Od 1995

1 egz./3 mieszk.

Od 2004

1 egz./4 mieszk.

Lektura uzup.

- W. M. Kolasa: Prasa Krakowa w dekadzie przemian 1989-1998. Kraków 2004, s. 22-36
- Toż on-line: http://fidkar.wbp.krakow.pl/fidkar/temp/ap_mat/dziennikar/01/

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kolasa

Plan wykładu

- Elementy typologii
- Tło i efekty transformacji prasy po 1989 r.
 - Przemiany ilościowe
 - Przemiany jakościowe
- Gazety ogólnopolskie po 1989 r.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kolasa

Gazety przed 1989 r.

- 53 tytułów (z czego 45 tyt. i 90% nakładu wyd. RSW „Prasa-Książka-Ruch”), w tym:
- 13 gazet ogólnopolskich**:
 - 3 centralne gazety partyjne: PZRP, ZSL, SD
 - 1 gazeta rządowa
 - 5 specjalnych (wiejski, wojskowy, 2 młodzieżowe, katolicki)
 - 2 gaz. warszawskie o zasięgu ogólnopolskim
 - 2 sportowe
- 40 gazet regionalnych
- ** Wykaz tyt. – slajd 41

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kolasa

Gazety w Polsce po 1989 r.

Rok	Liczba tytułów	Łączny nakład jednorazowy w tys. egz.
1989	53	7511
1990	73	5357
1991	74	5625
1992	80	6604
1993	78	6735
1994	74	5754
1995	68	4933
1996	59	4420
1997	61	4437
1998	62	4380 ⁿ
1999	59 ⁿ	4270 ⁿ
2000	45	3949
2005	49	5405 (w tym bezpłatne)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kolasa

Gazety płatne (nakłady)

Kategorie dzienników	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 (I-IX)
Ogólnoinformacyjne ogólnopolskie	1145,7	1133,0	1079,0	973,1	905,9*	1429,5	1391,2
Ogólnoinformacyjne regionalne	1445,2*	1406,3*	1315,1	1268,1	1146,9	1070,4	1008,7
Ekonomiczno-prawne	100,1*	106,5	101,3	96,8	106,9	114,5	117,3
Sportowe	125,7	115,0	107,4	105,7	105,9	88,8	(91,0)
RAZEM	2816,7	2760,8	2602,8	2443,7	2265,6	2703,2	2608,2

Gazety płatne (udział %%)

Kategorie dzienników	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005 (I-IX)
Ogólnoinformacyjne ogólnopolskie	40,7	41,0	41,5	39,8	40,0	52,9	53,3
Ogólnoinformacyjne regionalne	51,3	50,9	50,5	51,8	50,6	39,6	38,7
Ekonomiczno-prawne	3,5	3,9	3,9	4,0	4,7	4,2	4,5
Sportowe	4,5	4,2	4,1	4,3	4,7	3,3	3,5
RAZEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Gazety – udział w rynku

Tytuły lub grupy tytułów	I półrocze 2003	I półrocze 2004	I półrocze 2005
Dzienniki regionalne	52,0	34,5	31,0
<i>Gazeta Wyborcza</i>	18,1	14,6	14,4
<i>Super Express</i>	11,7	7,8	6,7
Inne ogólnopolskie	18,2	13,5	12,3
Razem (bez <i>Faktu</i>)	100,0	70,4	64,3
<i>Fakt</i>	–	18,1	16,0
Razem dzienniki płatne	100,0	88,5	80,3
Gazety bezpłatne		11,5	19,7

100

70

64

Gazety ogólnopolskie

1989 Gazety ogólnopolskie 2001

1. Trybuna Ludu (550)	1. Gazeta Wyborcza (459)
2. Gromada (461)	2. Super Express (335)
3. Express W. (434)	3. Rzeczpospolita (199)
4. Świat Młod. (367)	4. Nasz Dziennik (130)
5. Życie Warsz. (309)	5. Dziennik Sport. (89)
6. Rzeczposp. (240)	6. Gazeta Prawna (70)
7. Sztandar Mł. (221)	7. Trybuna (46)
8. Prz. Sportowy (154)	8. Życie (40)
9. Kurier Polski (147)	9. Giełda Samoch. (34)
10. Dziennik Lud. (130)	10. Prawo i Gospod. (30)
11. Sport (125)	11. Puls Biznesu (21)
12. Słowo Powsz. (70)	12. Sport (19)
13. Żołnierz Woln. (50?)	13. Parkiet (11)

Wybrane gazety zlikwidowane [1]

- Gromada (1947-1995), przetarg, PSL Solidarność, spadek z 461 do 100 tys. (likwidacja)
- Sztandar Młodych (1950-1997, organ ZSMP) = przetarg, Marquard 70%, spadek nakł. z 461 do 55 tys w 1997 (likwidacja)
- Kurier Polski (1957-1999, organ SD), od 1992 własność Solarza [Polsat]

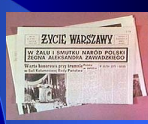
Wybrane gazety zlikwidowane [2]

- Słowo Powszechne (1947-1997, organ PAX), od 1993 „Słowo-Dziennik Katolicki” (spadek do 10 tys. likwidacja)
- Express Wieczorny (1946-1999), przetarg, PC, nast. JMG Ostprese, spadek nakł. z 434 do 30 tys w 1999 (likwidacja). [Los wszystkich gazet południowych]
- Świat Młodych (1949-1993), pismo harcerskie

Gazety przekształcone [1]

- Trybuna Ludu (1948-1990, centralny organ PZPR, do 1,5 mln egz.), od pt. „Trybuna”
- Życie Warszawy (od 1944), prywatyzacja, probelwenderski, afery, właściciel N.Grauso, Z. Jakubas, M. Sołowow (od 1997 pismo lokalne). Od 1996 red. T. Wołek i większość zespołu tworzy dziennik „Życie”

Gazety przekształcone [2]

- Rzeczpospolita (od 1982, organ Rządu RP), w 1991 sprzedany spółce (kapitał: Hersant, Orkla, Macom) => szerzej
- Żołnierz Wolności (1943-1991), przekształcony w tygodnik „Polska Zbrojna”

Inicjatywy nieudane

- Nowy Świat (1991-1993, red. P. Wierzbicki) – zbliżony do PC
- Czas (1990-1997, red. J. Polkowski) – prawicowy (przejściowo ogólnopolski, zdrapki 1992-1993)
- Obserwator Codzienny (1992, red. D. Kalabarczyk)
- Glob 24 (1991-1992, red. D. Kędzierska)
- Życie (1996-2001), red. T. Wołek, prawicowa, afery, 120 tys. egz. Reaktywacja gazety 2004-2005
- Nowy Dzień (2005-2005) – dziennik bulwarowy Agory SA. (800...200 tys. egz.)

Inicjatywy nieudane

Nowe gazety

- Gazeta Wyborcza => szerzej
- Super Express => szerzej
- Fakt => szerzej
- Nasz Dziennik (od 1998), związany z Radiem Maryja. Red. Od 1999, E. Nowina-Konopka. Nakład 90... 20 tys. Pismo katolicko-narodowe
- Trybuna (od 1990, wcześniej „Trybuna Ludu”), red. M. Siwiec, T. Szymbczyński, J. Rólicki, A. Urbańczyk i in. Nakład 50... 20 tys. Pismo lewicowe.
- Polska (od 2007) – dziennik matka grupy Polskapresse [główny grzbiet gazet regionalnych – razem 417 tys. egz.]

Gazeta Wyborcza

- Geneza – obrady Okrągłego Stołu, organ „Solidarności”
- 1 numer – 8 V 1989, 8 stron, 150 tys.
- Pierwsza red. A. Michnik, H. Łuczywo, E. Skalski. Zespół: P. Pacewicz, K. Sliwiński, J. Żakowski, A. Bikont, P. Niemczycki, J. Rawicz i in.
- Od 1990, centrowa (kojarzona z UW, KLD, nast. PO)
- Pełna sieć mutacji (22), liczne dodatki, pierwszy dziennik w internecie, nakł. 500-580 tys.
- Duży udział w rynku reklamowym -50% pracowników
- Ewolucja w stronę holdingu medialnego (sieć drukarni, 18 stacji radiowych, 14 mag.kolorowych, 4 pisma bezpłatne, w tym „Metro”, zatr. ok. 700 dziennikarzy
- Od 1998 Agora jest notowana na giełdzie

Super Express

- Gazeta sensacyjna.
- Właściciel ZPR, od 2007 Murator SA
- Początkowo (od 1991) pt. „Express Poranny”, następnie SE. Pierwszy zespół w tworzyli w większości dziennikarze którzy odeszli z Expressu Wieczornego (tuż po przejęciu tytułu przez PC).
- Od 1992 roku reformy G. Lindberga – który stworzył jego obecną formułę. Pierwszy na polskim rynku dziennik sensacyjny w pełnym tego słowa znaczeniu; początkowo szokował czytelników.
- Nakłady: 300-400 tys., nast. 200-150 tys.
- Rekord nakładowy 1995 – 2 mln. egz. (zdrapka)

Fakt

- Gazeta sensacyjna, od jesieni 2003
- Wydawca, Axel Springer Polska
- Wzorowany na niemieckiej bulwarówce „Bild”
- Bezpośrednia konkurencja dla Super Expressu
- Dzięki gigantycznym nakładom finansowym i śmiałej formule gazeta zmieniła utrwalone pozycje na polskim rynku prasowym (por. wykres – slajd 31 i liczne artykuły na ten temat)
- Zatrudnia 150 dziennikarzy
- Nakłady: 700-500 tys.
- Słynie z nierzetelności. Laureat „Hiena Roku” 2005 i 2006

Rzeczpospolita

- Geneza: niezależny od PZPR organ Rządu (od 1982),
- Nieformalnie podstawowe źródło inf. prawnej,
- Prywatyzacja: 1991 powstaje Sp. Presspublica (49% udziałów R. Hersanta), od 1996 – 51% udziałów Orkla, od 2006 Mecon.
- Cechy: organ biurokracji i kadry menedżerskiej, 2/3 nakładu (200...170 tys.) rozpowszechniane jest w prenumeracie
- Mocne zainteresowania ekonomią i prawem; jest realną konkurencją dla gazet ekonomicznych
- Zatrudnia ok. 250 dziennikarzy

Dzienniki ekonomiczne

- Rzeczpospolita =>
- Nowa Europa (1991-1997), od 1997 Prawo i Gospodarka, w 2002 likwidacja.
- Gazeta Prawna (od 1994, od 2002 dziennik), Infor, nakłady 120-75 tys.
- Puls Biznesu (od 1997), ok. 20 tys. egz.
- Parkiet Gazeta Giełdy (1994), od 2005 przejęte przez Rzeczpospolitą
- Dziennik Polska-Europa-Świat (2006-2009), prawicowy wyd. Axel, od 2009 Infor, fuzja z Gazetą Prawną

Dzienniki sportowe

- Przegląd Sportowy (od 1921), od 1994 Marquard, od 2007 Axel (od 1999 fuzja z „Tempem”); nakład 100...75 tys. egz.)
- Sport (od 1945), w l. 2001-2005 udział Marquarda, od 2007 Axel. Nakład 20...10 tys.

Lektura uzup.

- T. Mielczarek: Monopol, pluralizm, koncentracja. Warszawa 2007, s. 80-136
- R. Filas: Prasa ogólnokrajowa po 1989 r. W: Słownik wiedzy o mediach. Warszawa 2007, s. 108-125
- W. Sonczyk: Zmiany na rynku i ewolucja formuły wydawniczej prasy codziennej w Polsce 1990-2004. "Studia Medioznawcze" 2005, nr 4, s. 11-25

Dziękuję

Prasa współczesna [wykł. 2]

Plan wykładu

1. Gazety regionalne
2. Gazety bezpłatne
3. Prasa lokalna i sublokalna
4. Prasa opinii (społeczno-polityczne, społeczno-kulturalne)

Gazety regionalne, czyli koncentracja

Największe gazety regionalne

Tytuł	Przychody 2001	Przychody 2004
Dziennik Bałtycki/ Wieczer Wybrzeża	59,8	61,7
Słowo Polskie Gazeta Wroclawska	–	38,5
Dziennik Zachodni	62,3	35,1
Głos Wielkopolski	53,7	29,6
Gazeta Poznańska	47,6	19,6
Dziennik Polski	41,9	32,9
Dziennik Łódzki/ Wiadomości Dnia	34,8	32,4
Express Ilustrowany	36,9	22,9
Gazeta Krakowska	23,9	17,5
Gazeta Pomorska	24,2	22,0
Kurier Poranny	12,0	10,9

Główne koncerty [duopol]

1. Orkla Media (dominacja w 9 regionach ale „małych”)

- Gazeta Pomorska, Słowo Polskie, Wieczór Wrocławia, Głos Pomorza, Nowiny, Gazeta Współczesna, Kurier Poranny, Dziennik Wieczorny, Dziennik Wschodni, N. Trybuna Opolska, Gazeta Lubuska, Głos Szczeciński, Słowo Ludu, Echo Dnia i in. ... [od 2006 wykupione przez **Mecom**]

2. Passauer Neue Presse - (dominacja w 5 regionach)

- Dziennik Zachodni, Trybuna Śląska, Dziennik Bałtycki, Wieczór Wybrzeża, Dziennik Łódzki, Express Ilustrowany, Gazeta Krakowska, Gazeta Poznańska, Express Poznański, Głos Wielkopolski, Gazeta Wrocławska i in. [od 2007 we współpracy z "The Times."]

** Małą czcionką tytuły zlikwidowane/połączone

Gazety „Polska The Times”

Tytuł	I 2007	I 2008	I 2009	III 2009
P. Dziennik Zachodni	90 850	78 389	87 367	78 887
P. Głos Wielkopolski	55 800	50 464	52 855	50 327
P. Dziennik Łódzki	50 998	47 762	46 931	44 426
P. Dziennik Bałtycki	52 423	47 236	50 583	46 505
P. Gazeta Wrocławska	35 388	32 433	33 581	31 336
P. Gazeta Krakowska	29 613	29 083	31 019	29 440
P. Metropolia Warszawska		12 384	16 167	14 857
P. Mazowsze		2 739	2 678	2 487
P. Gazeta Opolska		1 782	1 739	
P. Lubuskie		1 709	1 050	
P. Rzeszów		1 563	1 248	
P. Kujawy		1 529	1 173	
P. Szczecin		1 269	909	
P. Kielce		1 070	829	
P. Białystok		933	659	
P. Olsztyn		884	572	
P. Koszalin		758	527	
P. Kurier Lubelski	9 820	9 222	9 392	9 825
Razem	324 892	321 210	339 279	308 090

Sprzedaż
dzienna – egz.

Dziennik Zachodni (Sosnowiec; 1945)

Główna gazeta Górnego Śląska

W 2004 wchłonął „Trybunę Śląską”

Własność: Polskapresse

Nakład: 108 000 egz.

Głos Wielkopolski (Poznań; 1945)

Główna gazeta Wielkopolski

W 2006 wchłonął „Gazetę Poznańską”

Własność: Polskapresse

Nakład: 70 000 egz.

Dziennik Łódzki (Łódź; 1945)

Czołowa gazeta okręgu łódzkiego

W 2004 wchłonął „Wiadomości Dnia”

Własność: Polskapresse

Nakład: 63 000 egz.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kukuła

Dziennik Bałtycki (Gdańsk; 1945-)

Dziennik o rodowodzie „czytelnikowskim”

Główna gazeta Pomorza + 20 dodatków lokalnych

W 2002 wchłonął „Wieczór Wybrzeża”

Własność: Polskapresse

Nakład: 62 000 egz.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kukuła

Gazeta Krakowska (Kraków; 1949)

Gazeta wybranych regionów Małopolski

W 1997 wchłonęła „Echo Krakowa”

Własność: Polskapresse

Nakład: 45 000

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kukuła

Gazeta Wrocławska (Wrocław; 1945)

Dziennik dolnośląski

W 2004 wchłonął konkurencję: „Słowo Polskie” i „Wieczór Wrocławia”

Własność: Polskapresse

Nakład: 50 000

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kukuła

Dziennik Polski (Kraków; 1945)

Dziennik o rodowodzie „czytelnikowskim”

Główna gazeta Krakowa i Małopolski

Własność: Jagiellonia

Nakład: 65 000

DZIENNIK POLSKI

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Express Ilustrowany (Łódź; 1946)

Popularna gazeta okręgu łódzkiego

Własność: Polskapresse

Nakład: 50 000

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Gazeta Pomorska (Bydgoszcz; 1945)

Gazeta okręgu kujawsko-pomorskiego

Własność: Mecom (wcześniej Orkla)

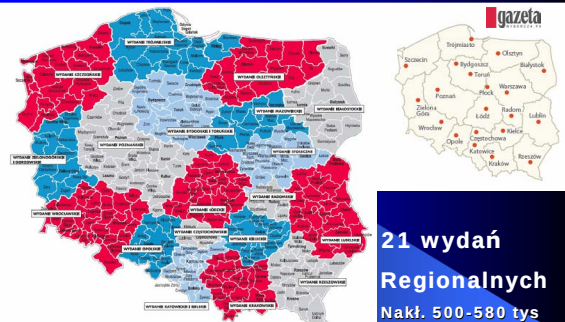
Nakład: 94 000

**GAZETA
pomorska**

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Lokalne wydania Gazety Wyborczej

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Lektura uzup.

- A. Szynol: Prasa regionalna w Polsce 20 lat po przełomie ... [W:] Radio i gazety. Toruń 2010, s. 161-177

Plan wykładu

1. Gazety regionalne
2. **Gazety bezpłatne**
3. Prasa lokalna i sublokalna
4. Prasa opinii (społeczno-polityczne, społeczno-kulturalne)

Gazety bezpłatne

Największe gazety bezpłatne do 2007 (zawieszone)

- AGB Metro (2001-2002) – 295 tys. egz.
- Dzień Dobry (2001-2006) – 723 tys. egz.
- Metropol (2001-2007) – 134 tys.
- Nasze Miasto (2001-2005) – 134 tys. egz.
- Zielona Gazeta (1999-2001) – 1,5 mln egz.

Największe gazety bezpłatne po 2008 r. (trwające)

- Metro (od 2001) – 830 tys. egz.
- Echo Miasta (od 2005) – 850 tys. egz.

Metro

Metro - ogólnopolska bezpłatna gazeta codzienna, w formacie tabloidowym. Dziennik ukazuje się od poniedziałku do piątku w największych miastach w Polsce: Białystok, Bydgoszcz, Częstochowa, Gdańsk, Gliwice, Katowice, Kielce, Kraków, Łódź, Lublin, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Szczecin, Toruń, Warszawa, Wrocław i Zielona Góra

Właściciel: Agora

Nakład: 830 tys. egz.

metro

Echo Miasta

Bezpłatna gazeta, wydawana od czerwca 2005, ukazująca się w poniedziałki i czwartki.

Ukazuje się w 7 dużych miastach Polski: Warszawie, Katowicach, Trójmieście, Wrocławiu, Krakowie, Poznaniu i Łodzi

Właściciel: Media4mat

Nakład: 850 tys. egz.

Lektura uzupełniająca.

- I. S. Fiut: Prasa bezpłatna w Polsce w latach 1989-2009. „Zeszyty Prasoznawcze” 2009, nr 3/4, s. 7-24 [3680]

Plan wykładu

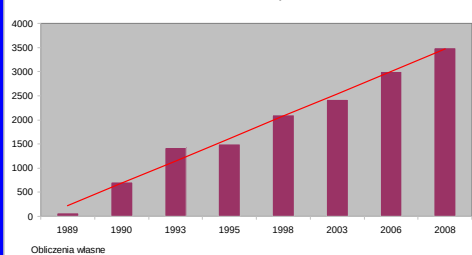
1. Gazety regionalne
2. Gazety bezpłatne
3. **Prasa lokalna i sublokalna**
4. Prasa opinii (społeczno-polityczne, społeczno-kulturalne)

Prasa lokalna i sublokalna

- Tylko wybrane tezy (szczegółowo wykł. dr E. Chudzińskiego)

Tytuły 1989-2009

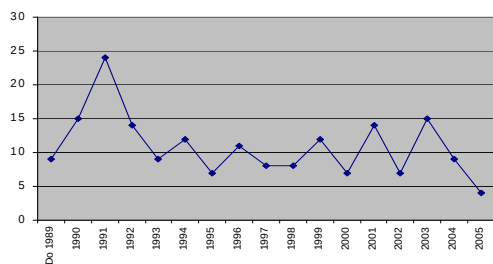
Prasa lokalna w Polsce po 1989 r.

Prasa lokalna a wybory samorząd.

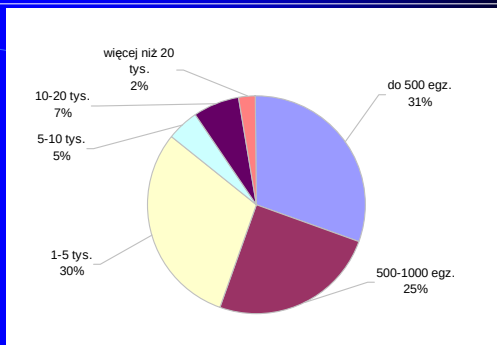
Dot. prasy lokalnej w Małopolsce

Lata powstania małopolskich pism treści ogólnej ukazujących się w 2005 roku

W. M. Kosiński

Średnie nakłady prasy lokalnej

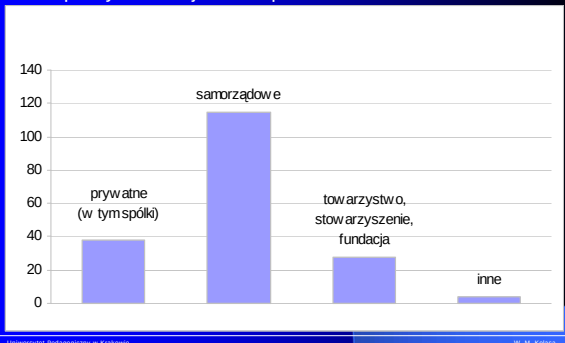

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Typ własności prasy lokalnej

Dot. prasy lokalnej w Małopolsce

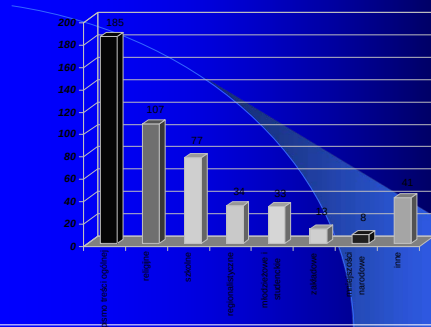

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Typologia prasy lokalnej

Małopolska prasa lokalna wg typów

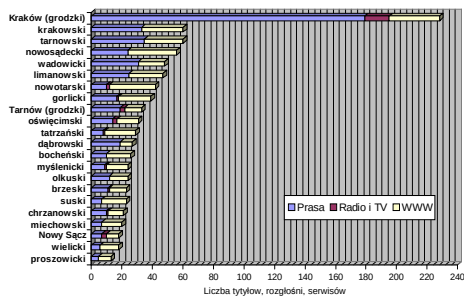

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Geografia prasy lokalnej

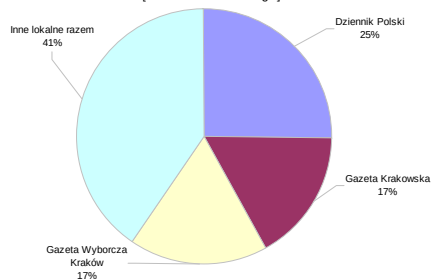
Media Małopolski 2005 wg powiatów

W. M. Kosiński

Prasa lokalna a regionalna [2005]

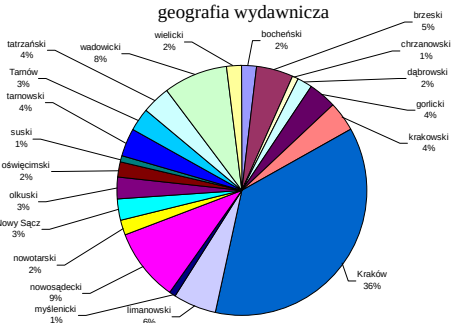
Małopolska prasa lokalna i regionalna
- nakład globalny pism treści ogólnej
[100% = 90.300.656 egz.]

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Lokalna prasa religijna w Małopolsce 2005
geografia wydawnicza

Uniwersytet Pedagogiczny

Prasa lokalna a regiony medialne

Polska

Przykład Małopolski =>

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Małopolska centralna

m=40%, nakł.=63%

		Egz. na 1 mieszkańca rocznie				
		Prasa lokalna	Prasa regionalna			Średnio
Powiat	Liczba tyt.		Dz. Pol.	Gaz. Krak.	Gaz. Wyb.	
Kraków (gr.)	39	40,53	13,07	4,08	4,84	62,52
krakowski (z.)	17	0,72				22,71
miechowski	4	8,42				30,41
myślenicki	8	1,42				23,41
proszowicki	2	0,10				22,09
wielicki	4	0,71				22,70
Razem	74					44,45

- dominacja „Dziennika Polskiego”; przewaga prasy lokalnej (54% rynku) wpływ prasy bezpłatnej (nakł. 50-100 tys. egz. każda).
- Kraków: prasa dzielnicowa - „Głos” (15 tys.), „Kurier Bieńczycki” (12 tys.), „Dzielnica II” (17 tys.) oraz „Głos Podgórze” (10 tys.). Liderzy terenowi: „Wieści Miechowskie” i „Nasza Gazeta” z Gdowa (obie po 15 tys.), „Gazeta Myślenicka” (2 tys.).

Małopolska wschodnia

m=17,1%, nakł.=10,7%

		Egz. na 1 mieszkańca rocznie				
		Prasa lokalna	Prasa regionalna			Średnio
Powiat	Liczba tyt.		Dz. Pol.	Gaz. Krak.	Gaz. Wyb.	
bocheński	7	0,59	2,56	6,62	4,84	14,61
brzeski	6	0,26				14,28
dąbrowski	5	0,78				14,80
tarnowski (z.)	17	0,24				14,26
Tarnów (gr.)	5	8,92				22,94
Razem	40					17,81

- dominacja „Gazety Krakowskiej”,
- prasa lokalna zagarnia tylko 12,3 % rynku
- Tarnów: tyg. „Temi” (20 000 egz.) i „Extra Galicja”
- sublokalni liderzy: „Ziemia Bocheńska” (4000), „Kurier Borzęcki” (2200), „Brzeski Magazyn Informacyjny” (1000), „Nowy Kurier Dąbrowski” (2700), „Ziemia Wierchosławicka” (2500).

Małopolska południowo-wschodnia

m=15,5%, n=10%

		Egz. na 1 mieszkańca rocznie				
		Prasa lokalna	Prasa regionalna			Średnio
Powiat	Liczba tyt.		Dz. Pol.	Gaz. Krak.	Gaz. Wyb.	
gorlicki	5	2,12	2,90	9,00	4,84	18,86
limanowski	13	0,87				17,61
nowosądecki (z)	10	0,23				16,97
Nowy Sącz (gr.)	0	0,00				16,74
Razem	28					18,30

- absolutna dominacja „Gazety Krakowskiej”
- prasa lokalna na marginesie rynku – tylko 4%
- sublokalni liderzy: „Tygodnik Gorlicki” (3850 egz.), „Kurier Gorlicki” (2000) i limanowskie „Wiadomości Gminne” (4000), „Kurier z Jodłownika” i „InfoRegion” (po 2000).

Małopolska południowa

m=10%, nakł.= 6,4%

		Egz. na 1 mieszkańca rocznie				
		Prasa lokalna	Prasa regionalna [eor]			Średnio
Powiat	Liczba tyt.		Dz. Pol.	Gaz. Krak.	Gaz. Wyb.	
suski	8	0,62	4,24	3,97	4,84	12,36
nowotarski	6	0,19				13,24
tatrzański	2	16,14				29,19
razem	14					18,34

- brak zdecydowanego lidera wśród gazet regionalnych
- prasa lokalna zagarnia 19% rynku
- fenomen „Tygodnika Podhalańskiego” (20 tys. egz.), który absolutnie dystansuje konkurencję
- Pozostałe 13 tytuły – do 1500 egz.

Małopolska zachodnia

m=16%, n=9,7%

Powiat		Liczba tyt.	Egz. na 1 mieszkańca rocznie				
			Prasa lokalna	Prasa regionalna			Średnio
				Dz. Pol.	Gaz. Krak.	Gaz. Wyb.	
chrzanowski	3	5,59	2,93	4,39	4,84	17,75	
olkuski	8	8,40				20,56	
oświęcimski	9	2,06				14,22	
wadowicki	9	1,77				13,93	
razem	29					16,41	

- Przewaga „Gazeta Krakowska” nad „Dziennikiem Polskim”
- Prasa lokalna zagarnia 25% rynku
- powiat chrzanowski: dominuje tyg. „Przełom” (13,500 egz.)
- powiat olkuski: dominuje tyg. „Przegląd Olkuski” (17000 egz.)
- inni sublokalni liderzy: dwutyg. „Głos Podbeskidzia” (5000 egz.)

Kronika Beskidzka	Kronika Beskidzka	Nakład 36 000 czwartek	MAŁOPOLSKIE, ŚLĄSKIE Powiaty: Oświęcim, Sucha Beskidzka, Wadowice, Bielsko-Biala, Żywiec
Tygodnik Zamojski	TZ tygodnik zamojski	Nakład 32 000 środa	LUBELSKIE Powiaty: Zamość, Hrubieszów, Tomaszów, Kraśnostaw, Biłgoraj
Tygodnik SIEDLECKI	Tygodnik Siedlecki	Nakład 32 000 środa	MAZOWIECKIE, LUBELSKIE Powiaty: Garwolin, Łosice, Sokołów, Siedlce, Mińsk Mazowiecki, Łuków, Węgrów
Głos Ziemi Cieszyńskiej	Głos ZIEMI CIESZYŃSKIEJ	Nakład 27 000 piątek	ŚLĄSKIE Powiaty: Cieszyński
Tygodnik Podhalański	Tygodnik Podhalański	Nakład 21 500 czwartek	MAŁOPOLSKIE Powiaty: Nowy Targ, Zakopane, Sucha Beskidzka, Chicago
Gazeta Regionalna	REGIONALNA	Nakład 20 000 piątek	LUBUSKIE Powiaty: Zagań, Żary
ŻYCIE TYGODNIK LOKALNY	Życie Podkarpacie	Nakład 17 000 środa	PODKARPACKIE Powiaty: Jarosław, Przemyśl, Przeworsk, Lubaczów
Nowiny Gliwickie	nowiny	Nakład 16 500 środa	ŚLĄSKIE Powiaty: Gliwice
Przełom	Przemiany na Szlaku Piastowskim	Nakład 16 500 wtorek	WIELKOPOLSKIE Powiaty: Gniezno, Środa Wielkopolska
Przełom	przełom	Nakład 12 500 środa	MAŁOPOLSKIE Powiaty: Chrzanów

Gwarek	Gwarek	Nakład 12 000 wtorek	ŚLĄSKIE Powiaty: Piekary Śląskie, Tarnowskie Góry, Lubliniec
Głos Zabrze i Rudy Śląskiej	GŁOS ZABRZA I RUDY ŚLĄSKIE	Nakład 12 000 czwartek	ŚLĄSKIE Powiaty: Zabrze, Ruda Śląska
wiadomości WZRESIŃSKIE	Wiadomości Wrzesińskie	Nakład 11 650 piątek	WIELKOPOLSKIE Powiat: Wrzesnia
Górnosląski Tygodnik Regionalny Echo	Echo	Nakład 11 000 środa	ŚLĄSKIE Powiaty: Tychy, Bieruń, Pszczyna, Mikołów
jarocińska	Gazeta Jarocińska	Nakład 10 600 wtorek	WIELKOPOLSKIE Powiat: Jarocin
Nowy Łowiczanie	Nowy ŁOWICZANIN	Nakład 10 200 czwartek	ŁÓDZKIE Powiat: Łowicz
KURIER Ławski	Nowy Kurier ławski	Nakład 10 000 środa	WARMINSKO-MAZURSKIE Powiat: Iława + Biskupiec (pow. Nw. Miasto Lubawskie), Prabuty (pow. Kwidzyn)
Sztafeta	SZTAFETA	Nakład 9 900 czwartek	PODKARPACKIE Powiaty: Stalowa Wola, Nisko, Łęzajsk, Tamobręg
powiatowa	Gazeta Powiatowa - Wiadomości Oławskie	Nakład 9 500 czwartek	DOLNOŚLĄSKIE Powiat: Oława
Wspólnota	WSPÓLNOTA	Nakład 9500 czwartek	LUBELSKIE Powiaty: Łuków, Radzyń Podlaski, Lubartów, Międzyrzec, Biała Podlaska, Parczew

Nowiny	Nowiny Nyskie	Nakład 9 000 wtorek	OPOLSKIE Powiat: Nysa
Nowe Życie Pabianic	ŻYCIE	Nakład 8 000 piątek	ŁÓDZKIE Powiat: Pabianice
KORSO TYGODNIK REGIONALNY	Korso	Nakład 7 800	PODKARPACKIE Powiaty: Mielec
Życie Pleszewa	Pleszewa	Nakład 7 600 wtorek	WIELKOPOLSKIE Powiat: Pleszew
Obserwator	Obserwator Lokalny	Nakład 7 400 wtorek	PODKARPACKIE Powiat: Dębica
Tygodnik Tucholski	Tygodnik Tucholski	Nakład 7 000 czwartek	KUJAWSKO-POMORSKIE Powiat: Tuchola
PAŁUKI	Pałuki	Nakład 6 700 czwartek	KUJAWSKO-POMORSKIE Powiat: Żnin
Gazeta Średzka		Nakład 6 500 czwartek	WIELKOPOLSKIE Powiat: Środa Wielkopolska
GAZETA Tczewska	Gazeta Tczewska	Nakład 6 150 czwartek	POMORSKIE Powiat: Tczew
Gazeta Kociewska	GAZETA KOCIEWSKA	Nakład 6 140 środa	POMORSKIE Powiat: Starogard

Prasa opinii - problemy terminologiczne

Prasa społeczno-polityczna to [...] głównie czasopisma (zwłaszcza tygodniki), rzadziej dzienniki o wyraźnej przewadze problematyki społecznej i politycznej [...] (np. „Polityka”)

Prasa społeczno-kulturalna dzieli się na dwie grupy:

1. Czasopisma o szerokiej formule – ten typ można zaliczyć do pism opinii – gdyż pełnią one podobne funkcje co prasa społ.-polit. (np. „Tyg.Powszechny”, „Życie Literackie”)
2. Czasopisma literackie i artystyczne – czyli grupa czasopism uczestniczących w obiegu literackim (zwykle elitarne) – np. „Odra”, „Teatr”

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kukuła

Najważniejsze pisma społeczno-polityczne

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kukuła

Polityka (1957-)

Tygodnik o obliczu liberalno-lewicowym

Red. nac.: Jerzy Baczyński

Zesp.: Mariusz Janicki, Janina Paradowska

Adam Szostkiewicz, Jacek Żakowski,

Stanisław Podemski, Marek Ostrowski

Krzysztof Mroziewicz, Daniel Passent

Marian Turski i in.

Pismo popaździernikowej odwilży 1957.

Red. Stefan Żółkiewski (1957-58),

nast. Mieczysław Rakowski (1958-1982)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kukuła

Wprost (1982-)

Tygodnik o obliczu liberalno-konserwatywnym

Red. nac. Tomasz Lis (od V 2010)

wcześniej: Marek Król (1989-2006)

Do 1989 – pismo regionalne,

od 1989 – tygodnik ogólnopolski

Od 2000 red. w Warszawie

(uprzednio w Poznaniu)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kukuła

Newsweek Polska (2001-)

Polskie wydanie amerykańskiego tygodnika
Red. nac. Wojciech Maziński (od VI 2009)
(wcześniej Tomasz Wróblewski (2001-2006))

Właściciel: Axel Springer

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Przekrój (1945-)

W okresie PRL – czołowy polski magazyn ilustrowany o charakterze kulturalnym (nakł. do 700 tys. egz.)

Po 1989 wielokrotnie zmieniał właściciela i formułę

Aktualnie reprezentuje model pisma społeczno-politycznego (z dużą dawką kultury)

Red. nac. Katarzyna Janowska (od 2010)

Wcześniej (M.Eile, M.Czuma, P.Najsztub)

W przeszłości wielu wybitnych współprac.
m.in. S.Mrozek, K.I.Gałczyński, J.L.Kern,
J.Waldorf, L.Kydryński, D.Terakowska

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Przegląd Tygodniowy (1982-)

Od 1999 pt. „Przegląd”

Pismo lewicowe

Red. nac.: Jerzy Domański

Zesp.: P. Dybicz, A. Dryszel, R. Walenciak

Znani publicyści i współpracownicy:

K. Kofta, P. Gadzinowski, B. Łagowski,
J. Widacki, (oraz nieżyjący: A. Małachowski
K. T. Toeplitz i S. Lem)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Fakty i Mity (2000-)

Lewicowy tygodnik antyklerykalny

Red. nac. Roman Kotliński

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Nie (1990-)

Lewicowy tygodnik antyklerykalny

Red. nacz. Jerzy Urban

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Dr. M. Kukuła

Gazeta Polska (1993-)

Tygodnik prawicowy

Red. nacz. Tomasz Sakiewicz

Znani publicyści:

Eliza Michalik, Robert Tekieli, Maciej Rybiński,
Jacek Łęski, Piotr Semka, Rafał A. Ziemkiewicz,
Waldemar Łysiak, ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski,
Tomasz P. Terlikowski i in .

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Dr. M. Kukuła

Gość Niedzielny (Katowice; 1923-)

Katolickie pismo opinii – uznawane za umiarkowane

Red. nacz. Marek Gancarczyk (od 2003)

Wcześniej: ks. Stanisław Tkocz (1974-2003)

Stali współpracownicy:

Barbara Fedyszak-Radziejowska,
Wojciech Roszkowski, Marek Jurek,
Wojciech Wencel, o. Leon Knabit i in.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Dr. M. Kukuła

Niedziela (Częstochowa; 1926-)

Katolickie pismo opinii – uznawane za prawicowe

Red. nacz. ks. Ireneusz Skubiś (od 1981)

Współprac. m.in. Paweł Milcarek,
Piotr Semka, Jan Maria Jackowski,
Krystyna Czuba, Józef Szaniawski

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

Dr. M. Kukuła

Forum (1965-)

Antologia przedruków

Tytuł związany z tyg. „Polityka”

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie	W. M. Kolasa
-------------------------------------	--------------

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie	W. M. Kolasa
-------------------------------------	--------------

Angora (1990-)

Antologia przedruków

Początkowo pt. „Agora”

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie W. M. Kolasa

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie W. M. Kolasa

Najważniejsze pisma społeczno-kulturalne (o szerokiej formule)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie W. M. Kolasa

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie W. M. Kolasa

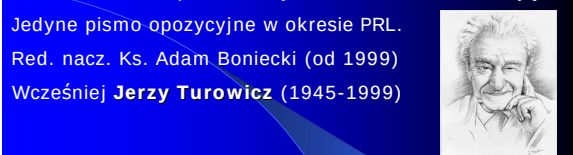
Tygodnik Powszechny (1945-)

Katolickie pismo społeczno-kulturalne – reprezentujące
— reformatorów posoborowych, uznawane za lewicujące

Jedynе pismo opozycyjne w okresie PRL.

Red. nacz. Ks. Adam Boniecki (od 1999)

Wcześniej **Jerzy Turowicz** (1945-1999)

Do 1989 red. wielu znakomitych publicystów i literatów
m.in. S. Kisiielewski, S. Stomma, A. Gołubiew,
P. Jasienica, H. Malewska, J. J. Szczepański,
L. Tyrmand

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

**TYGODNIK
POWSZECHNY**

Wiadomości Kulturalne (1994-1998)

Ostatni z polskich tygodników literackich o szerokiej formule. Pismo reprezentujące kręgi lewicowe.

Red. Nacz.: Krzysztof Teodor Toeplitz

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kolasa

Literackie dodatki weekendowe

Po upadku „Wiadomości Kulturalnych” – funkcję pism literackich o szerokiej formule pełnił niemal bez wyjątku dodatek weekendowe do gazet

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kolasa

Lektura uzup.

- T. Mielczarek: Monopol, pluralizm, koncentracja. Warszawa 2007, s. 149-171

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kolasa

Dziękuję

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kolasa

Prasa współczesna [wykł. 3]

Plan wykładu

1. Czasopisma literackie i artystyczne
2. Czasopisma wysokonakładowe
 - Prasa kobieca
 - Wybrane grupy popularnych magazynów
3. Prasa katolicka
4. Prasa dla dzieci i młodzieży
5. Prasa w RRL (lektura)

Czasopisma literackie i artystyczne

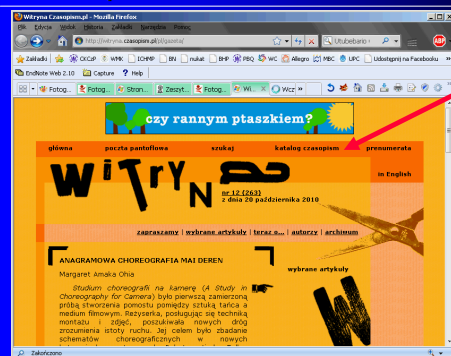
Problemy metodologiczne

Czasopiśmiennictwo literackie i artystyczne nie podlega medioznawczym kryteriom ocen ani analizy.

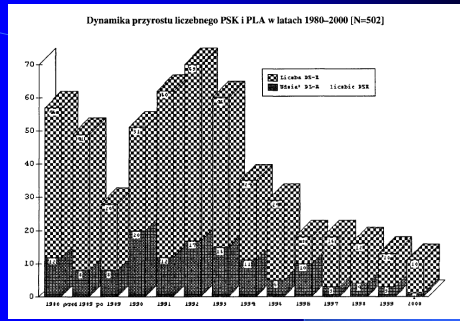
Należy je oceniać z perspektywy krytyki literackiej i artystycznej

Czasopisma literackie i art.

Czasopisma literackie i art.

Życie Literackie (1951-1991)

Pismo literacko-artystyczne i społeczne

Pismo zajmowało się literaturą, teatrem, historią i polityką.

Początkowo redagowane przez Henryka Markiewicza, od 1952 roku red. nac. został Władysław Machajek

Wiadomości Kulturalne (1994-1998)

Ostatni z polskich tygodników literackich o szerokiej formule. Pismo reprezentujące kręgi lewicowe.

Red. Nacz.: Krzysztof Teodor Toeplitz

Literatura (1972-1999)

Pismo literacko-społeczne założone przez J. Putramenta

W l. 1972-1981 – tygodnik, nast. miesięcznik

Dekada Literacka (1990-)

Pismo literackie (tyg., nast. dwutyg., od 2001 miesięcznik)

Red. Marta Wyka

Pismo związane z krakowskim SPP

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

Sycyna (1993-1999)

Dwutygodnik literacko-społeczny

Red. Wiesław Myśliwski

W redakcji m.in. Józef Baran, Krzysztof Burek, Maria Jentys, Konstanty Pieńkosz

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

Nowy Nurt (1994-1996)

Awangardowe pismo młodoliterackie wyd. w Poznaniu

Prezentowano poezję Marcina Świetlickiego, Jacka Podsiadły, Marcina Senddeckiego czy Krzysztofa Koehlera.

Spośród krytyków swoje rozprawy ogłaszali m.in.: Krzysztof Varga, Jarosław Klejnocki, Konrad Kęder oraz Karol Maliszewski.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

Twórczość (1945-)

Najstarsze ukazujące się polskie pismo literackie.

Założone przez K. Wykę, wyd. początkowo w Krakowie, od 1950 wyd. w Warszawie

[Pismo z grupy czasopism patronackich – IK]

Profil Twórczości obejmuje przede wszystkim publikację i ocenę dzieł literackich przed ich ukazaniem się w druku, eseje poświęcone literaturze polskiej i światowej oraz polską prozę współczesną

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

bruLion (1986-1999)

Awangardowe pismo literackie

Red. Robert Tekieli

Współpracownicy: Marcin Baran, Miłosz Biedrzycki, Marzena Broda, Cezary Domarus, Paweł Filas, Izabela Filipiak, Natasza Goerke, Manuela Gretkowska, Krzysztof Jaworski, Krzysztof Koehler, Cezary Michalski, Jacek Podsiadło, Marcin Sendecki, Marcin Świetlicki, Mirosław Spychalski,

NaGłos (1986-1997)

Krakowskie pismo literackie (druk. twórców uznanych)

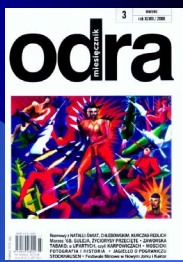
Red. Bronisław Maj

Odra (1961-)

Pismo społeczno-literackie wyd. we Wrocławiu
[Pismo z grupy czasopism patronackich – IK]

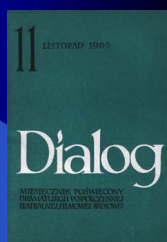
Omawia i interpretuje w działach krytycznych najnowszą literacką twórczość krajową i zagraniczną, promuje utwory młodych pisarzy i artystów

DIALOG (1956-)

Miesięcznik poświęcony dramaturgii współczesnej
(teatralna, radiowa i telewizyjna)

[Pismo z grupy czasopism patronackich – IK]

Literatura na Świecie (1971-)

Miesięcznik poświęcony literaturze obcej

[Pismo z grupy czasopism patronackich – IK]

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kubiak

Zeszyty Literackie (1982-)

Kwartalnik literacki założony w Paryżu, w 1990
przeniesiony do Warszawy

Kwartalnik stawia sobie za cel scalenie
literatury emigracyjnej i rodzimej, a także
przyswojenie polskiemu czytelnikowi
literatury powstałej poza granicami kraju

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kubiak

Lampa (1989-)

Pismo młodoliterackie (lit. alternatywna)

Kontynuacją nieregularnie ukazującego się w latach 1989
- 2002 zina „Lampa i Iskra Boża”. Wcześniej jako
Iskra Boża, które było redagowane przez Pawła
Dunina-Wąsowicza

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kubiak

FA-art (1988-)

Kwartalnik literacko-artystyczny

Zajmuje się współczesną literaturą polską twórców
średniego i młodszego pokolenia

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kubiak

Poznańskie pismo literackie założone przez Rafała
— Grupańskiego

W. M. Kolas

[illegible]

Lubelskie pismo literackie

W. M. Kolasa

[illegible]

Sopockie pismo literackie

W. M. Kolasa

[illegible]

Łódzkie pismo literackie

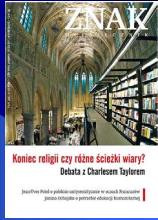

W. M. Kofasa

[illegible]

Znak (1946-)

Pismo intelektualistów. Miesięcznik społeczno-kulturalny
— o profilu katolickim wydawany w Krakowie przez
Społeczny Instytut Wydawniczy ZNAK

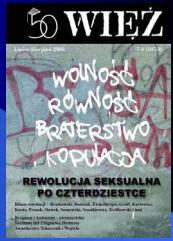
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie	W. M. Kolasa
-------------------------------------	--------------

W. M. Kolasa

Więź (1958-)

Pismo intelektualistów. Miesięcznik społeczno-kulturalny
o profilu katolickim wydawany w Warszawie

Red. T. Mazowiecki (1958-1981)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie	W. M. Kolasa
-------------------------------------	--------------

W. M. Kolasa

Teatr (1946-)

Miesięcznik poświęcony tetrowi współczesnemu
[Pismo z grupy czasopism patronackich – IK]

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie W. M. Kolasa

W. M. Kolasa

Didaskalia (1993-)

Miesięcznik teatralny (do 2007 wyd. w Krakowie, nast.
przeniesiony do Wrocławia)

[illegible]

W. M. KILCOX

Film (1946-)

Magazyn poświęcony kinematografii

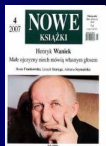

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kosiński

Nowe Książki (1949-)

Miesięcznik poświęcony nowościom wydawniczym
[Pismo z grupy czasopism patronackich – IK]

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kosiński

Ruch Muzyczny

Dwutygodnik poświęcony muzyce
[Pismo z grupy czasopism patronackich – IK]

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kosiński

Plan wykładu

1. Czasopisma literackie i artystyczne
2. Czasopisma wysokonakładowe
 - Prasa kobieca
 - Wybrane grupy popularnych magazynów
3. Prasa katolicka
4. Prasa dla dzieci i młodzieży
5. Prasa w RRL (lektura)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

dr M. Kosiński

Prasa kobieca

Prasa kobieca – sektor czasopism o profilu kształtowanym pod kątem potrzeb czytelniczych kobiet i ich sytuacji społecznej. W czasopiśmie kobiecych oprócz artykułów publicystycznych, reportaży, felietonów, utworów literackich, zamieszczane są rubryki poświęcone sprawom mody, gospodarstwa domowego, problematyce rodziny i wychowania dzieci, zdrowia itp.

Segment skupiony wokół kilku wydawnictw: H. Bauer, Gruner+Jahr, Burda Media, Marquard Media, Editipresse

Segment generujący znaczne zyski zarówno ze sprzedaży egz., jak i druku reklam (30-60%)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

1988 Prasa kobieca 2006

Przyjaciółka	- 2014	Claudia	- 476
Jestem	- 920	Świat Kobiety	- 469
Kobieta i Życie	- 756	Dobre Rady	- 446
Gospodyni	- 575	Poradnik Domowy	- 435
Filipinka	- 263	Olivia	- 417
Twoje Dziecko	- 250	Przyjaciółka	- 401
Uroda	- 200	Tina	- 368
Żyjmy Dłużej	- 196	Pani Domu	- 366
Magazyn Rodzinny	- 181	Naj	- 308
Zwierciadło	- 140	Twój Styl	- 251
Zdrowie	- 130	Viva!	- 225
Świat Mody	- 101	Glamour	- 159
		Gala	- 135
		Cosmopolitan	- 132

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

Przyjaciółka (1948-)

Najpopularniejszy tyg. dla kobiet w okresie PRL

Szczytowy nakład 1984/1985 – 2,2 mln egz.

Po 1989 r. wydawany przez Editipresse

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

przyjaciółka

**Cennik
2010**

Powierzchnia	Wymiary	Ceny netto w PLN
1/1 strony prawa	230x273	69 000
1/1 strony lewa	230x273	65 500
1/4 okładka	230x273	77 000
1/2 okładka	230x273	71 500
1/2 okładka	230x273	70 000
Wyspa	100x110	34 000
Junior page duty	162x210	60 000
Junior page duty	162x210	50 000
Ruchliwka standardowa	2 x 230x273	145 000
Ruchliwka naturalna	2 x 230x273	134 000
1/2 strony prawa pion / poziom	113x273 / 230x134	44 000
1/2 strony lewa pion / poziom	113x273 / 230x134	42 000
1/2 strony (współczynniki reklamowe)		39 000
1/3 strony prawa pion / poziom (współczynniki reklamowe)	74x273 / 230x88	34 200
1/3 strony (współczynniki reklamowe)		41 000
1/3 strony (współczynniki reklamowe)		31 200
1/4 strony prawa pion / poziom (współczynniki reklamowe)	55x273 / 230x64	28 000
1/4 strony (współczynniki reklamowe)		32 700
1/4 strony (współczynniki reklamowe)		23 000

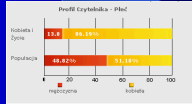
W. M. Kubiak

Kobieta i Życie (1946-)

Popularne pismo dla kobiet (poradnicze)

Wznowiony w 2008

Wydawca: Wydawnictwo Bauer

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiś

Claudia (1993-)

Miesięcznik poradniczy dla kobiet

Wyd. Gruner + Jahr

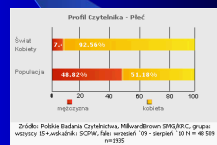
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiś

Świat Kobiety (1993-)

Popularne pismo poradnicze dla kobiet

Wydawca: Bauer

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiś

Dobre Rady (2002-)

Popularne pismo poradnicze dla kobiece

Kontynuacja pisma „Woman”

Wydawca: Burda Media

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiś

Poradnik Domowy (1990-)

Miesięcznik poradniczy. Promuje wizerunek kobiety nowoczesnej, dbającej o rodzinę, spełnionej zawodowo, zainteresowanej nowościami i modą, inwestującej we własny rozwój i wygląd

Wydawca: Agora (od 2002 .r)
(wcześniej Prószyński i S-ka)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

poradnik DOMOWY

Cennik reklam

Obowiązuje od 25 października 2007 r.

1/1 strona prawa	65 000 zł
1/1 strona lewa	59 000 zł
2/3 strony w części redakcyjnej	55 000 zł
1/2 strony w części redakcyjnej	35 000 zł
1/3 strony w części redakcyjnej	25 000 zł
1/4 strony w części redakcyjnej	22 000 zł
1/8 strony w części redakcyjnej	18 000 zł
2/1 rozkładówka otwierająca	115 000 zł
2/1 rozkładówka	100 000 zł

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Olivia (1998-)

Miesięcznik poradniczy dla kobiet

Wydawca: Marquard Media

Ceny standardowych formatów reklamowych	Cena Netto
2/1 rozkładówka (II okładka + 1 strona)	164 900 PLN
Rozkładówka Junior (2x1/2)	61 900 PLN
2/1 rozkładówka	151 400 PLN
II okładka	89 500 PLN
III okładka	78 500 PLN
IV okładka	93 500 PLN

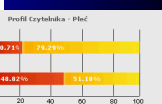
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Tina (1992-)

Popularny tygodnik poradniczy dla kobiet

Wydawca: H. Bauer

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Pani Domu (1994-)

Tygodnik poradniczy dla kobiet

Wydawca: Marquard Media (od 2007)

wcześniej Axel Springer

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kolasa

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and extend across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Naj (1994-)

Tygodnik poradniczy dla kobiet

Wydawca: Gruner+Jahr

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

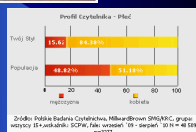
W. M. Kolasa

[illegible]

Twój Styl (1990-)

Lifestylowy miesięcznik dla kobiet

Wydawca: H. Bauer

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kolasa

[illegible]

Viva! (1997-)

Miesięcznik typu *people*, publikujący głównie artykuły o życiu znanych osób.

Wydawca: Editpresse

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Koloja

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

Glamour (2003-)

Mutacja międzynarodowego pisma dla kobiet (lifestylowe)

Wydawca: Gruner+Jahr

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Gala (2001-)

Tygodnik typu *people*.

Wydawca: Gruner+Jahr

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Comopolitan (1997-)

Polska mutacja amerykańskiego pisma (lifestylowe)

Wyd. H. Marquard

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Wydawnictwo Bauer

Niemiecki koncern medialny. W Polsce wyd. m.in.:

Pani	Chwila dla Ciebie
Twój Styl	Twoje Imperium
Świat Kobiety	Życie na gorąco
Kobieta i Życie	Bravo
Tina	Bravo Girl i in.

O firmie | Wydawnictwo | Radio | Internet | KDC | Drukarnie | Praca u nas | Prasa

- w Polsce od 1991 roku,
- 2 000 pracowników,
- największy w Polsce wydawca czasopism,
- drukarnie w Czechowicach-Wiktorach,
- właściciel RWF FM, największej grupy radiowej w Polsce pod względem słuchalności,
- właściciel portalu Interia.pl, jednego z trzech największych w Polsce,
- współwłaściciel największej na polskim rynku firmy sprzedaży bezpośredniej (klub da Ciebie).

Wydawnictwo

Radio

Internet

KDC

Drukarnie

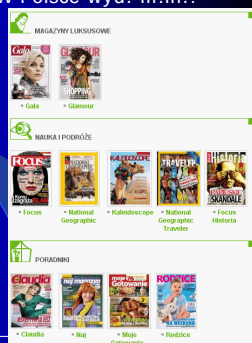
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Wydawnictwo Gruner+Jahr Polska

Niemiecki koncern medialny. W Polsce wyd. m.in.:

Claudia
Gala
Glamour
Moje Gotowanie
Naj
National Geographic
i in.

Wydawnictwo Burda Media

Niemiecki koncern medialny. W Polsce wyd. m.in.:

Burda
Mój Piękny Ogród
Sól i Pieprz
Dobre Rady
Elle
Samo zdrowie
Chip
I in.

Wydawnictwo Marquard Media Pol.

Szwajcarski koncern medialny. W Polsce wyd. m.in.:

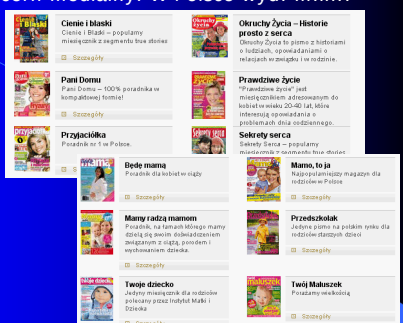
Cosmopolitan
Olivia
Pani Domu
Cienie i Blaski
Amelia
Playboy Polska
CKM
Shape
Voyage
Joy

Wydawnictwo Editresse

Szwajcarski koncern medialny. W Polsce wyd. m.in.:

Przyjaciółka
Uroda
Vita
Viva!
Dom & Wnętrze
Mamo, to ja
Przedszkolak
Twoje Dziecko
Twój Maluszek
i in.

Wybrane typy magazynów wysokonakładowych

1. Repertuarowe
2. Motoryzacyjne
3. Erotyczne
4. Komputerowe
5. Budowlane [popularne] (dom/ogród)
6. Sportowe
7. Lifestyle'owe (inne niż kobiece)
8. O zdrowiu
9. Dla rodziców
10. Rozrywkowe i in.

Plan wykładu

1. Czasopisma literackie i artystyczne
2. Czasopisma wysokonakładowe
 - Prasa kobieca
 - Wybrane grupy popularnych magazynów
3. Prasa katolicka
4. Prasa dla dzieci i młodzieży
5. Prasa w RRL (lektura)

Dokumenty doktrynalne nt. mediów

Doktrynalną podstawę dla działalności katolickich mediów stanowi ogłoszony w 1963 r. dekret II Soboru Watykańskiego *Inter mirifica* oraz stanowiąca akt wykonawczy do tego dekretu instrukcja duszpasterska *Communio et progressio* (Zjednoczenie i postęp), wydana przez Papieską Komisję Środków Społecznego Przekazu w 1971 r.

Dokumenty te rozwija instrukcja duszpasterska *Aetatis novae* ogłoszona w 1992 r. W tekście tym podkreślono, że media stanowią „kluczową dziedzinę apostołstwa”

System mediów katolickich

- Prasa katolicka
- Radio i telewizja katolickie
- Katolickie szkoły dziennikarskie
- Katolicka Agencja Prasowa
- Katolickie stowarzyszenia dziennikarzy ...

Działalność katolickich mediów koordynuje Komisja Episkopatu Polski ds. Środków Społecznego Przekazu

Media katolickie mają zwykle asystenta kościelnego

Razem ok. – 500 tytułów, o łącznym nakł. jednorazowym 4 mln egz.

Prasa katolicka

Typy prasy religijnej:

1. Teologiczne/duszpasterskie
2. Katolickie pisma intelektualne
3. Popularne katolickie pisma opinii
4. Magazyny duchowości religijnej
5. Zakonne
6. Parafialne
7. Katolickie pisma dla dzieci i młodzieży

art. 216 Kodeksu kanonicznego, stwierdza, że „żadna inicjatywa nie może sobie przypisywać miana katolickiej, jeśli nie otrzyma zgody kompetentnej władzy kościelnej”

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

Główne gazety katolickie

1. Słowo – dziennik katolicki (1947-1997) [PAX]
2. Nasz Dziennik (1997-)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

Główne katolickie pisma opinii

1. Tygodnik Powszechny
2. Gość Niedzielny
3. Niedziela

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

Pisma duchowości religijnej

Źródło (kilkadziesiąt mutacji)

Przewodnik Katolicki

Rycerz Niepokalanej

i inne

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

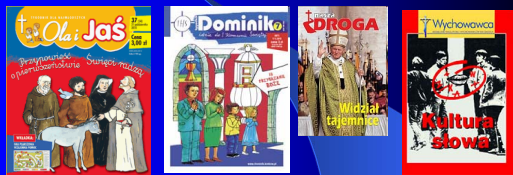
W. M. Kubiak

Inne pisma katolickie

Dla dzieci (Jaś, Dominik, Droga)

Specjalne (np. Wychowawca - dla nauczycieli)

Liczne poświęcone różnym wspólnotom, chryzmatom, problemom etc.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Plan wykładu

1. Czasopisma literackie i artystyczne
2. Czasopisma wysokonakładowe
 - Prasa kobieca
 - Wybrane grupy popularnych magazynów
3. Prasa katolicka
4. Prasa dla dzieci i młodzieży
5. Prasa w RRL (lektura)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Prasa dla dzieci i młodzieży

Grupa czasopism adresowanych do młodych czytelników
Zwartość określonych tytułów jest przystosowana do poziomu umysłowego poszczególnych faz rozwojowych młodego czytelnika.

W latach 1990-2010 ukazywało się ich 150-200 tytułów (oraz 1000-3000 pism szkolnych)

Prasę dla dzieci tradycyjnie dzieli się na cztery grupy wg adresatów: 3-6 lat; 6-8 lat; 9-12 lat; 12-15 lat.

Prasą młodzieżową zwykle określa się pisma adresowane do młodzieży w wieku 14-25 lat. Często do prasy młodzieżowej wlicza się też pisma studenckie.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

1. Czasopisma dla dzieci najmłodszych

Czasopisma dla dzieci w wieku najmłodszym (przedszkolnym), nie umiejących czytać.

Przeważa w nich ilustracja kolorowa (60-70%), krótki łatwy tekst do czytania przez rodziców. Łącznie w latach 1990-2010 ukazywało się ok. 30-50 takich tytułów

Przykłady:

- Miś
- Bęc
- Jaś
- Domowe Przedszkole
- Pentliczek
- Liczne malowanki

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Miś (1957-2010)

Pierwsze po wojnie czasopismo dla dzieci – pierwszy numer ukazał się 15 lutego 1957 roku. Dla "Misia" m.in. Czesław Janczarski pisał opowiadania o Misiu Uszatku.

Średni nakład: 600-120 tys. egz.

Do 2008 dwutygodnik, wyd. przez Fundację "Przyjaciele Misia".
Nast. miesięcznik, wyd. przez WSiP.
W czerwcu 2010 ukazał się ostatni numer "Misia" w związku z malejącą poczytnością pisma (30 tys.).

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Bęc (1992-1996)

Miesięcznik dla dzieci. Wersja francuskiego pisma „Pomme d'Api”

Wyd. Prószyński i S-ka

W 1992 drukowano – 95 tys. egz.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Jaś (1997-)

Katolicki tygodnik przeznaczony dla przedszkolaków.
Pismo promuje dobro, ciepło rodzinne, szacunek dla starszych. Prosty językiem przybliża dzieciom Ewangelię i życie Kościoła. W piśmie drukuje się opowiadania, komiksy, zagadki.

Od 2009 pt. Ola i Jaś

Wydawca: Wydawnictwo A-Z

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Kolorowanki

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

2. Czasopisma dla dzieci w wieku 6-8 lat

Czasopisma dla dzieci młodszych potrafiących samodzielnie czytać (I-II klasa). Zwykle bogato ilustrowane (do 50% zawartości). Teksty pisane wierszem i prozą, mówiące o sprawach związanych z najbliższym otoczeniem dziecka.

Przykłady:

- Świerszczyk;
- Już czytam
- Zwierzaki
- Dominik
- Kwak
- Liczne komiksy (zwykle disnejowskie)

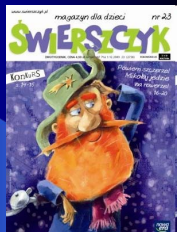
Świerszczyk (1945-)

Czołowy polski tyg. dla dzieci młodszych. W red. czołówka polskich pisarzy dla dzieci, m.in.: E. Szelburg-Zarębina, H. Januszewska, J. Brzechwa, O. Siemaszkowa, L. Krzemieniecka, il. J. M. Szancer.

W latach 1945-1951 wydawany przez Czytelnika, nast. Naszą Księgarnię (1951-2005), a aktualnie przez wydawnictwo "Nowa Era"

Od 1990 dwutyg., nakład w 1988

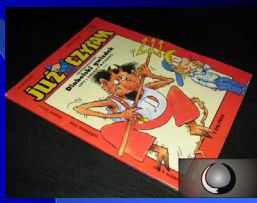
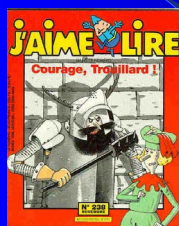
– 420 tys.; 2004 – 45 tys.

Już czytam (1993-1998)

Czasopismo wydawane na licencji wydawnictwa Bayard Press; polska mutacja francuskiego mies. "J'aime lire", (druk w 2 mln egz.)

Wyd. Prószyński S-ka

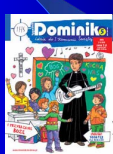

Dominik (1999-)

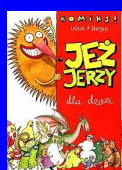
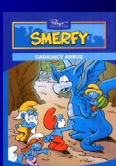
Katolicki tygodnik dla dzieci przygotowujących się do Pierwszej Komunii, zawierający podstawy wiedzy drugoklasisty, omówienie prawd wiary, refleksję ewangeliczną, prezentację sylwetek świętych.

Od 2007 pt. „Dominik idzie do I Komunii Świętej „

Wydawca: Wydawnictwo A-Z

Komisy (dla dzieci 6-8 lat)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

3. Czasopisma dla dzieci w wieku 9-12 lat

Czasopisma dla dzieci w średnim wieku (III-V klasa).

— Pisma te oprócz ilustracji, tekstów literackich, zawierają łatwe artykuły popularnonaukowe, kąciki przyrodnicze i majsterkowania, informacje o książkach, dział korespondencji i konkursy

Przykłady:

- Płomyczek
- Viktor Junior
- Mały Przewodnik Katolicki
- Mały Rycerzyk Niepokalanej
- Liczne pisma komiksowe

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

Płomyczek (1917-)

Popularne czasopismo dla starszych dzieci i młodzieży młodszej. Przed wojną wyd. ZNP, po 1945 – Nasza Księgarnia, od 1993 – Wyd. Amos. W red. Pracowali m.in.: J. Porazińska, H. Ożogowska, S. Aleksandrak.

W okresie PRL druk. znaczne nakłady. – 600 tys. (1988 – 280 tys.); 1997 – 50 tys.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

Victor Junior (2002-)

Dwutygodnik dla dzieci. W treści znaczna dawka dowcipu i humoru.

Wyd. AGA Press

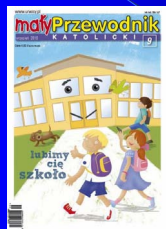
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kubiak

Mały Przewodnik Katolicki (1989-)

Katolickie pismo dla dzieci. Młodszy brat poznańskiego „Przewodnika Katolickiego”

Wyd. Księgarnia Św. Wojciecha

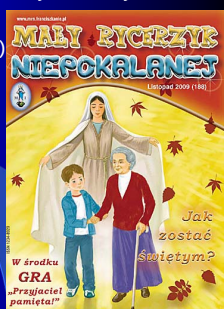
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Mały Rycerzyk Niepokalanej (1995-)

Katolicki miesięcznik dla dzieci. Młodszy brat „Rycerza Niepokalnej” (p. formacyjne)

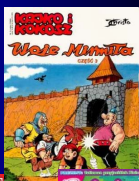
Wyd. Franciszkanie (Niepokalanów)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Komisy (9-12 lat)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

4. Czasopisma dla dzieci w wieku 12-15 lat

Czasopisma dla dzieci starszych wchodzących w okres dojrzewania (gimnazjalistów). Podejmowały one politykę trudniejszą, często związaną z aktualnymi wydarzeniami, zawierały treści o charakterze poznawczym z przewagą reportaży, artykuły popularnonaukowe, wiersze, nowele, powieści w odcinkach. Redakcje poświęcały uwagę zagadnieniom etyczno-moralnym

Przykłady:

- Płomyk
- Viktor Gimnazjalista
- Nasza Droga
- Mały Gość Niedzielny

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Płomyk (1917-1991)

Zasłużone polskie pismo dla dzieci starszych. W red. prac. m.in. J. Porazińska, J. Czechowicz, H. Ożógowska. Współprac.: E. Niziurski, Z. Nienacki, M. Kuczyński

Wyd. Nasza Księgarnia

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Viktor Gimnazjalista (1998-)

Dwutygodnik dla młodzieży.

Redakcja przykłada dużą uwagę do spraw edukacji.

Wyd. AGA Press

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Nasza Droga (1995-)

Dwutygodnik katolicki dla dzieci starszych

Do 2005 pt. „Droga”

Wyd.: Wydawnictwo A-Z

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Mały Gość Niedzielny (1927-)

Katolicki miesięcznik dla dzieci. Młodszy brat „Gościa Niedzielnego”

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Pisma młodzieżowe

Zróżnicowana grupa wydawnictw (zwykle magazynów)
adresowanych do odbiorców w wieku 14-25 lat.

W okresie PRL wydawano znaczące tytuły, m.in.: Nowa Wieś, Walka
Młodych, ITD., Świat Młodych, Sztandar Młodych, Zarzewie

Po 1989 dominują w tej grupie kaski pism zachodnich.

Przykłady:

- Filipinka
- Bravo i Bravo-Girl
- Dziewczyna
- Popcorn
- Cogito
- Twist

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Filipinka (1957-2006)

Magazyn dla dziewcząt utworzony z inicjatywy red.
„Kobieta i Życie”

Po 1989 kilkakrotna zmiana wydawcy

W 2002 przejęcie przez H. Bauer (nakł. 130 tys. egz.)

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Dziewczyna (1991-)

Magazyn dla nastolatek. Znajdują się w nim plotki ze
świata show-biznesu, a także sesje modowe oraz dział
poświęcony urodzie.

Pismo krytykowane przez pedagogów za schlebienie
niskim gustom.

Wydawca: Axel Springer

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Bravo Girl (1994-)

Magazyn dla dziewcząt. Pismo krytykowane przez
pedagogów za schlebienie niskim gustom i
propagowanie swobody obyczajowej.

Wydawca: Bauer, nakł. ok. 200-250 tys.

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

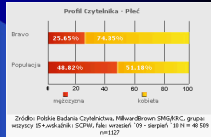
W. M. Kosiński

Bravo (1991-)

Kalka niemieckiego czasopisma dla młodzieży

Czasopismo jest krytykowane przez pedagogów za promowanie wśród dorastającej młodzieży swobody obyczajowej (np. wczesnej inicjacji seksualnej)

Wyd. Bauer, nakł. 280 tys. egz.

Popcorn (1990-)

Rozrywkowy magazyn dla młodzieży

Wyd. Axel Springer

Cogito (1994-)

Magazyn dla młodzieży szkół średnich. Pismo promuje edukację i karierę.

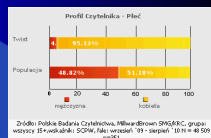
Wyd. AGA Press (nakł. ok. 55 tys. egz.)

Twist (2000-)

Magazyn dla dziewcząt. Kalka pisma zachodniego.

Wyd. H. Bauer (nakł. ok. 200 tys.)

Fachowa prasa dla dziennikarzy

Press

Media i Marketing Polska

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

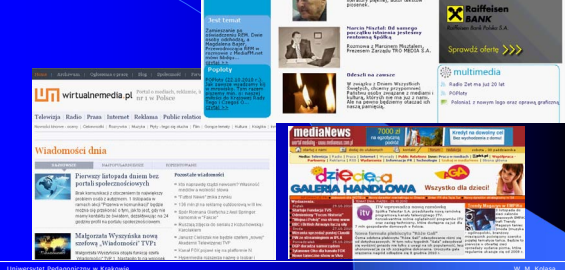
W. M. Kosiński

Fachowe portale dla dziennikarzy

Media FM.net

Wirtualne Media.pl

MediaNews

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Lektura uzup.

- T. Mielczarek: Monopol, pluralizm, koncentracja. Warszawa 2007, s. 164-211
- I. S. Fiut: Pisma społeczno-kulturalne w latach 1989-2000. „Zeszyty Prasoznawcze” 2000, nr 3/4, s. 64-81
- R. Filas: Polskie czasopisma w XXI wieku - rozwój czy kryzys? „Zeszyty Prasoznawcze” 2007, nr 1/2, s. 11-50

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Prasa w PRL

Synteza:

- R. Habielski: Polityczna historia mediów w Polsce w XX wieku. Warszawa 2009, s. 171-345

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kosiński

Dziękuję

Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie

W. M. Kolasa

[illegible]